אלו טרפות פרק שלישי חולין נד.

ווטט נקובתו במשהו. תנן (לעיל דף מב.) הלכך דרוסתו נמי פטיטא לי דבמשהו: **קנה נקובתו בכאיסר.** תנן [לקמן]: **דרוסתו בכמה.** רוחב צריך להמדים[ו]: **אחד זה ואחד זה.** ווטט וקנה דרוסתו במשהו: **מאי טעמא זיהרא מיקלא קלי ואזיל גרסינן: מורי כה רב.** רב היה רגיל להורות שצריכה בדיקה מכפא ועד אטמא: **כפא דידא.** של יד דהיינו עצם רחבה של כתף אשפלדו"ן בלע"ז: **עד אטמא.** הירך דהיינו כנגד בני מעיים דריאה וכבד ומי מיקרו בני מעיים לקמן (דף טו:) גבי נחמרו בני מעיה: **כפא דמוחא.** כף הגולגולת דהיינו כל החלל ולף כנגד הסימנים: **מנו רב ומנו רב.** מי הוא זה רב שאומרים לפניו כל שעה: **ולא נהירא ליה.** אין אתה זכור מי הוא והלא ראיתי[ו] קודם שהלך לבבל שהיה משמש את הנשיא: **כישיבה.** הוא היה יושב ואני עומד שהיה משוב ממני: **ומאן גבר.** כמה הוא גדול: **בכולא.** בתורה ובחכמיות: **אפא ר"ל ואמר.** נהירא לי חכור הוא לטוב: **שמועה ושחוטה.** נמצאת גרגרת שמועה ושחוטה ואין ידוע אם קודם שחיטה נשחטה: **כשרה.** שאם נשחטה תחלה היתה יורדת למטה ושוב אינה נשחטת: **ויקיף.** יתחבבה במקום אחר אם דומין מרליהן של מתכים טרפה דהואיל ודומין י"ל שאף תתך הראשון לאחר עיקור נעשה: **שב שמעתתא.** כרים פירקין (דף מב.): **רישא.** לייד: **מחו.** לחיותא: **בגידא דנשיא.** ג)בחלים או במקל: **וקטלי.** שהיתה מתה בכך: **אפו לקמיה דרבי יהודה.** לשאול על כך שאם לקחה בגיד הנשה שלה תהא טרפה אחרי שאנו רואין שהיא מתה במכה זו: **אלא מה שמנו חכמים.** ולקמיה פריך הא קא חזינן דמתה: **מחו בכולייתא.** מכין בתך החיה בכוליתא מלמעלה ומכוונים שאין בתך נכנס ג) ויורדת למטה מן הכליות לחלל: **וקטלי.** מתה מאליה: **אפו לקמיה.** לשאול אם ישחטוה אחר המכה מהו: **דאי בדרי לה סמא.** אם מפזרין עליה סם: **מתני' ניקבה הגרגרת.** בלא חסרון איבר כדמפרש: **או שנסדקה.** לארכה וכדאמרן ד) אם נשתייר הימנה למעלה ולמטה: **נפחתה הגולגולת.** העצם נפחת ורואין אנו שלא ניקב הקרום: **זה לתוך זה.** שעמוכין הן ודופק של שניהם אדוקים זה לזה ונאמלעיתן הן נקובין זה לזה ואם חזרו ונקבו במקום אדיקת דופטוהיהן אין הנקב נראה לחוץ אלא זה לתוך זה כשרה דהא להדדי נמי שפכי: **ניטל לחי הפחתון.** מעל הכשר והסימנים מחוברים בבשר: **אפס.** מדרי"ץ של נקבה שהוולד מוצא בה: **וחרוסה בידי שמים.** מפרש בגמרא (לקמן נח:) שנמקה ריאה שלה בידי שמים כגון שנבעתה מקול רעם וברקים. חרוסה קשה כחרסית דקה. ובגמ' (שם) מפרש מנא ידיע אם בידי שמים אם בידי אדם: **הגלודה.** שניטל עורה או מחמת שחין או מחמת מלאכה ולא נשתייר כלום. ובגמ' (שם) מפרש כמה ישאר מן העור ותהא כשרה: **גמ'** כל היכא דמני אנו מיעוטא משמע אנו ומו לא: **פגא ערפום.** חסכינהו לטרפות: **ופגא זה הכלל.** לאתויי הגך דלא תנינהו: וחזייה

אילימא בפא דידא היינו כנגד בני מעים. פירש הקונטרס כפא דידא עצם רחב של כתף שקורין אשפלדו"ן בלע"ז עד אטמא הירך דהיינו כנגד בני מעיים דריאה וכבד ומי מיקרו בני מעיים לקמן (דף טו:) גבי נפולה דקאמר אמימר נפולה שאמרו צריכה בדיקה כנגד בני מעים ומר זוטרא מוסיף כנגד כל החלל משמע דלא מיקרי בני מעיים אלא כרס ודקין ואתא מר זוטרא לאוסופי עד כנגד ה)הדפנות כגון ריאה ולב וכבד וקורקבן ואתר הכי ו)נעי רב הונא נגד הסימנין מאי ואמר ליה רב אשי דקשין הן אלא נפילה וכן לעיל (דף נג:) דקאמר שמואל דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כנגד בני מעיים ואת"ל מוסיף רב מנן בר רבא משמיה דרב כל החלל וגרלה דכפא דידא דהכא ז)אמסוף כפא דידא עד אטמא דאין בכולן זה אלא כרס ודקין ולהכי פריך היינו כנגד בני מעיים והא דלא משני מתחלה כפא שבא להוסיף אף ריאה וכבד משום דמשמע ליה כפא סוף כפא וגם הוה ליה למנקט כנגד כל החלל וגם ניחא ליה למימר מכפא דמוחא כדשמעינן ליה לרב לעיל (שם) דקאמר צריכה בדיקה נגד כל החלל ואפילו בסימנין: **יביא** ויקיף. יחתוך סימן זה עצמו שנשחט במקום אחר אם דומה מרליות של מתכים טרפה דהואיל ודומין י"ל שאף תתך הראשון אחר עיקור נעשה והיא דפ"כ (לעיל כח.) דשחט את הוושט ונמצאת גרגרת שמוטה זה היה מעשה ואמרו כל פסק בשחיטה פסולה אין יכול להקיף על ידי שיחתוך הוושט עדיין במקום אחר דממה נפשך לא יהו דומין החתוכין זה לזה אפילו נשמטה הגרגרת קודם שחיטה דאותה שעה היה עדיין חיות בוושט ועכשיו אין בו חיות כלל ואת"ת ויביא עוף אחר וישחוט בו את הוושט ואת"כ ישמוט את הגרגרת ויראה אם מרליהן של השמוטות הללו שוין וי"ל דאין מקיפין אלא באותו עוף עצמו או באותה הבהמה עצמה ולמאי דגרסינן כאן בספרים יביא בהמה אחרת ויקיף קשה: **ואלו** בשרות בבהמה. כולהו לריכי כדפרישנא ברש פירקין (דף מב. ד"ה ניקבו) ט): (שיין לע"ל) **וחזייה** לדרב מתנא דאתיא בזה הכלל מ"ט דדמיא לנטולי.

וא"ת דהכא משמע בין לר"י בין לר"ל דלא מרבינן בזה הכלל אא"כ דמיא להנך דמתניתין ואם כן ההיא דריכים בר פפא דלקמה בכוליא אחת היכי אתיא האמר ברש פירקין (לעיל מג.) דלעולא דאמר מ' טרפות מנו חכמים דאתי למעוטי דריכים בר פפא דלא דמיא וי"ל דסבר ריכים דמרבינן בזה הכלל אע"ג דלא דמי וכי יוחנן וכ"ל פליגי עליה כמו עולא א"נ סבר כר"ל דאלו בשרות דוקא ואתיא מאלו בשרות כי היכי דאתי דרב מתנא לר"ל אע"ג דלא אתיא בזה הכלל וא"ת ואמאי מוקי תלמודא פליגתייהו בדרב מתנא לוקמה בדריכים דרבי יוחנן סבר חזייה לדריכים דאתיא בזה הכלל ואע"ג דלא דמיא ואתא אלו טרפות למעוטי ור"ל סבר דחזייה לדריכים דלא אתיא בזה הכלל משום דלא דמיא ותני אלו בשרות למימר דהני הוא דבשרות הא דריכים בר פפא טרפה וי"ל [8]דקיס ליה למסדר הש"ס דפליגי בדרב מתנא: אין

מסורת הש"ס

ה) [לעיל נג:], ו) [ל"ל אמר ליה רב נחמן ישיין בהרא"ש], ז) [לעיל מב. ד) [נרשב"ם בב"ב עד: גרים הכא ממתרין], ח) [לקמן מז:], ט) [לעיל מו.], י) [לעיל מב:], יא) [לעיל מד.], יב) מה נה., יג) [לעיל מב:], יד) נס"פ: לאותו (הייגו לאת אותו), טו) [לעיל מב.], טז) נ"ל המלב, יז) [לעיל נח: איתא הוא מר בריה דרבי נחמיה], יח) [ושיין תוס' שבת נג. ד"ה פלימה וכו' וקל"ע].

גליון הש"ס

תוס' ד"ה וחזייה ובו' דקים ליה. כעין זה בתוס' שבת דף ט ע"ב ד"ה הא וש"ב:

הגהות הב"ח

(א) גמ' שמנו חכמים דבי רב פפא:

מוסף רש"י

הגלודה. כהמה שנקלף עורה מפני טורח מלאכה או מחמת שחין (נדה נה.), בוקא דאטמא. קולית הירך. בוקא כמו בוכמא עגולת ראשו ומתוב כמוב מעלי זה בתחוב כמוב המתחשת (לע"ל מב:), דשף מדובתיה. שקפן ממקומו פור שבעצם אליה שהוא תחוב בו, ולקמן מבריס והוא דאיעבל מיני (שם).

רבינו גרשום

אי נימא מכפא דידא כו' פלגא בלשון בנין. מכפא דמוחא עד אטמא כלומר כל הצואר כולו מן הראש ועד הירך. (כי ל) הוה לר' רב ור' חייא כלומר שהיו אומר לר') שמוטה ושחוטה כשרה כלומר שחט את הבהמה ולאחר שחיטה נמצאת הגרגרת שנשמטה ממקומה ביון דנשחטה כשרה דאי נשמטה ממקומה קודם שחיטה לא היה יכול לשוחטה. ור' יוחנן אמר יביא בהמה אחרת ויקיף כלומר יביא בהמה אחרת וישמטנה לאחר שחיטה וידמה לו אם דומה אם לאו. אמר רב נחמן לא שנו אלא שלא חפס בסימנין ושחט ודאי דאמרי' אי אפשר לשמוטה שתיעשה שחוטה ורפה; רישבא. צייד: ואי

ו) נראה דל"ל שמשם את רבי רבה וכ"ל כלומר שהיה לומד אצל רבי ור"ח.

עין משפט נר מצוה

קפ א ב מרי פ"ב מהלי שחיטה הל"מ והל"י סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' מ סעי' מח.

קפא ג מרי פ"ב מהלי שחיטה הלט"ו סמג סס [ובכל אלפס פרק שני המכילתין דף רפא.].

קפב ד ה מרי סס הל"י טוש"ע יו"ד סי' כד סעי' יח [ובכל אלפס סס].

קפג ו מרי פ"מ מהלי שחיטה הלכה יז [וס"י הלכה יב] סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' מד ס"ב:

קפד ז מרי פ"ג מהלי שחיטה הלכה כג סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' לד סעי' ב:

קפה ח מרי סס הלכה כד טוש"ע סס סעי' ז:

קפו ט מרי סס הלכה כג טוש"ע סס סעי' ב:

קפז י מרי פ"ו מהלי שחיטה הלכה ד סמג סס טוש"ע יו"ד סי' ל סעי' ב:

קפח כ מרי סס הל"י סמג סס טוש"ע יו"ד סי' מ סעי' ב:

קפט ל מרי פ"ט מהלי שחיטה הל"מ סמג סס טוש"ע יו"ד סי' נד ס"ה:

קצ מ מרי פ"מ מהלי שחיטה הל' כא סמג סס טוש"ע יו"ד סי' מא ס"ב:

קצא נ מרי סס פ"ו הל"מ סמג סס טוש"ע יו"ד סי' מח סעי' ז:

קצב ס מרי סס הל"ב סמג סס טוש"ע יו"ד סי' מג סעי' ח:

קצג ע מרי סס פ"ח הל' כה סמג סס טוש"ע יו"ד סי' מד סעי' ח:

קצד פ מרי פ"מ מהלי שחיטה הל' כג סמג סס טוש"ע יו"ד סי' נג ס"ב:

קצה צ מרי סס הל' כה סמג סס טוש"ע יו"ד סי' מה סעי' ח:

קצו ק מרי פ"מ מהלי שחיטה הלכה ט סמג סס טוש"ע יו"ד סי' לו סעי' יד:

קצז ר מרי פ"ט מהלי שחיטה הל"ז סמג סס טוש"ע יו"ד סי' נט ס"ח:

לעזי רש"י

אישפלדרי"ן. עצם השכם. מדרי"ץ. חֵמָה.

שיטה מקובצת

א) צריך להאדים מי אטרגון ויהרא קלי ואזיל עד ושט והוי במשהו הס"ד: ב) בגידא דנשיא בחץ או במקל: ג) החץ נכנס ויצא ויורד למטה: ד) ונראה דכפא דידא דהכא היינו מסוף כפא:

אלו טרפות פרק שלישי חולין נד.

ווטט נקובתו במשהו דרוסתו במשהו קנה נקובתו בכאיסר דרוסתו בכמה בתר דבעיא הדר פשטה [א]אחד זה ואחד זה במשהו מאי טעמא זיהריה מקלא קלי ואזיל יתיב רב יצחק בר שמואל בר מרתא קמיה דרב נחמן ויתיב וקאמר [ב]דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כנגד בני מעיים [ג](ר"ג אמר) האלהים מורי בה רב מכפא ועד אטמא מאי כפא אילימא כפא דידא היינו כנגד בני מעיים אלא [ד]מכפא דמוחא עד אטמא כי סליק רב חייא בר יוסף אשכחינהו לרבי יוחנן וריש לקיש דיתבי וקאמרי דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כנגד בני מעיים אמר להו האלהים מורי בה רב מכפא ועד אטמא א"ל ריש לקיש מנו רב ומנו רב ולא ידענא ליה א"ר יוחנן ולא נהירא ליה לאותו תלמיד ששימש את רבי רבה ור' חייא והאלהים כל אותן שנים ששימש אותו תלמיד בישיבה אני שמשתי בעמידה ומאן גבר הוא גבר בכולא מיד פתח ריש לקיש ואמר ברם זכור אותו האיש לטוב שאמרו שמועה מפיו [ה]שמוטה ושחוטה כשרה שאי אפשר לשמוטה שתיעשה שחוטה ור' יוחנן אומר [ו]ביא ויקיף אמר רב נחמן [ז]לא שנו אלא שלא תפס בסימנים אבל תפס בסימנים ושחט אפשר לשמוטה שתיעשה שחוטה: זה הכלל: לאתויי מאי לאתויי [ח]שב שמעתתא דבי יוסף רישבא מחו בגידא נשיא וקטלי אתו לקמיה דרבי יהודה בן בתירא אמר להו וכי להוסיף על הטרפות יש אין לך אלא מה שמנו חכמים [ט] רב פפא בר אבא רישבא מחו בכוליא וקטלי אתו לקמיה דרבי אבא אמר להו [י]וכי להוסיף על הטרפות יש אין לך אלא מה שמנו חכמים והא קא חזינן דקא מתה גמירי דאי בדרי לה [יא]סמא חייא: **מתני'** ואלו בשרות בבהמה [יב]ניקבה הגרגרת [יג]או שנסדקה עד כמה תחסר רשב"ג אומר [יד]עד כאיסר האיטלקי [טו]נפחתה הגולגולת ולא ניקב קרום של מוח [טז]ניקב הלב ולא לבית חללו לנשברה השדרה ולא נפסק החוט שלה [יז]ניטלה הכבד ונשתייר הימנה כזית [יח]המסס ובית הכוסות שניקבו זה לתוך זה [יט]ניטל הטחול [כ]ניטלו הכליות [כא]ניטל לחי התחתון [כב]ניטלה האם שלה [כג]וחרותה בידי שמים [כד]הגלודה רבי מאיר מכשיר וחכמים [כה]פוסלין: **גמ'** אתמר רבי יוחנן אמר אלו טרפות דוקא ור' שמעון בן לקיש אמר אלו כשרות דוקא במאי קא מיפלגי בדרב מתנא [כו]דאמר רב מתנא האי בוקא דאטמא דשף מדובתיה טרפה ר' יוחנן אמר אלו טרפות דוקא תנא טרפות ותנא זה הכלל וחזייה

דלא דמיא ותני אלו בשרות למימר דהני הוא דבשרות הא דריכים בר פפא טרפה וי"ל [8]דקיס ליה למסדר הש"ם דפליגי בדרב מתנא: אין

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com